

## Cyclus “lofprijzen”

Elise Woertman  
Kees van der Zwaard

**22 september – 27 oktober 2024**

### Inleiding

Tom Waits, maker van vele liedjes, vertelt:

*Een kommetje maken om water uit te drinken is het eerste wat de mens deed.  
Zijn tweede daad was daar een liedje over schrijven.*

Czeslaw Milosz, schrijver van veel gedichten, schrijft:

*En ik kijk en ik kijk. Hiervoor werd ik geroepen:  
voor het prijzen van de dingen – omdat ze er zijn.*

Zingen, loven en prijzen om vorm te geven aan verwondering en de ervaring van liefde is zo oud als de mensheid. En zo jong als het pas gezongen liefdeslied. Godsdienst is dan ook altijd betrokken geweest bij en verbonden geweest met het vieren van het bestaan. ‘Halleluja’ en ‘gloria’ zijn kernwoorden in de liturgische taal. Zij geven uiting aan blijdschap om de ervaring van goddelijke liefde, dankbaarheid om bevrijding uit slavernij, opluchting om het verdwijnen van angst.

Natuurlijk zijn dat niet de enige woorden die we in de kerk gebruiken. Naast het loflied klinkt het klaaglied. Aan het gloria gaat het kyrie vooraf. Soms lijkt het wel of in de Janskerk gemeente die zware, zorgelijke taal ons makkelijker afgaat dan de lichtvoetige lof. En met de ruimte die we – terecht – creëren voor twijfel en niet-weten, is het zingen van een opwekkingslied bijna verdacht geworden. Dat zul je in de Janskerk niet gauw horen.

Toch zingen we graag, vinden we het fijn als een viering vrolijk of toch tenminste enthousiast eindigt.

In deze cyclus verkennen we de kracht van de lofprijzing.

Dat doen we aan de hand van psalmen – lofliederen van oudsher – en aan de hand van de Brief van Paulus aan de Philippenzen, waarin hij o.a. oproept om altijd verheugd te zijn.

Hoe dan? Wat betekent dat? En hoe werkt dat als je niet blij bent?

### **22 september; Startzondag; m.m.v. het Janskoor**

Voorganger: Elise Woertman, Kees van der Zwaard

Thema: Zing een nieuw lied

Lezing: Psalm 96

Deze eeuwenoude psalm roept eerst de hele bewoonde wereld op en vervolgens heel de schepping om een nieuw lied te zingen. Wat is daar na zoveel eeuwen nog nieuw aan? De universaliteit? De verbinding tussen schepping en voltooiing? Het visioen van gerechtigheid?

Op deze startzondag beginnen wij ook opnieuw. Voor de zoveelste keer. Wat is daar eigenlijk nieuw aan?

### **29 september**

Voorganger: Marian Geurtsen

Thema: Ethiek als lofprijzing

Lezing: Psalm 19

Psalm 19 begint met de 'kabod' van de Eeuwige, de heerlijkheid of waardigheid. En het is de hemelkoepel, die daarvan spreekt. Diezelfde hemelkoepel is door de handen van de Eeuwige gemaakt, zoals een smid schaal uitslaat. Het maaksel prijst hier dus zijn maker. Dag en nacht doen hetzelfde in hun wereldwijde loflied.

Verderop in de psalm blijkt dat de maker, als een ware kunstenaar, ook een idee heeft bij wat hij heeft gemaakt, wat er mee uitgedrukt wil worden. Dat is niet in woorden te vatten, maar het is glanzender dan goud en zoeter dan honing.

Met de schepping blijkt de ethiek gegeven. En de ethiek is allereerst bedoeld als lofprijzing, als uiting van heerlijkheid en waardigheid. Wat betekent dat voor ons handelen. En voor ons zingen?

### **6 oktober; kinderdienst; m.m.v. het Janskoor**

Voorganger: Kees van der Zwaard

Thema: Vrolijke Frans!

Lezing: Psalm 104

Het bekendste lied van Franciscus is zijn Zonnelied. Daarin bezingt hij de hele schepping en in die schepping de Schepper. Daarin lijkt Franciscus op de dichter van psalm 104.

Met de kinderen gaan we op zoek naar mooie dingen om over te zingen. En we vergeten de moeilijke dingen niet, maar we hopen dat we er dan in elk geval een mooi lied over kunnen zingen. Want, zoals kinderboekenschrijver Bart Moeyaert het zegt: 'Droevige liedjes zijn altijd mooi.'

### **13 oktober**

Voorganger: Jorn den Hertog

Thema: Leven tot

Lezing: Philippenzen 1,1-11

In zijn brief aan de Philippenzen tematiseert Paulus de blijdschap in de Ene, de glorie van God en een manier van leven waarin vreugde de grondtoon is. Hij ziet een leven voor zich, dat vol is van 'vruchten der gerechtigheid, die u dankt aan Jezus Christus. Tot lof en eer van God'. In één zin vat Paulus zijn bedoeling samen.

Daaraan voorafgaand schetst hij veel van het goede: genade, vrede, vreugde, verlangen, genegenheid, liefde, inzicht, fijnzinnigheid, zuiverheid.

Hoe kan het dat dat voor ons soms voelt als te veel van het goede? Wat is dan onze aarzeling? En wat zou voor ons toch de bedoeling kunnen zijn?

### **20 oktober; m.m.v. het Janskoor**

Voorganger: Elise Woertman

Thema: Het lied van de dienaar  
Lezing: Philippenzen 2,1-11

Deze tekst is een oude hymne. Een diepzinnig, zeer invloedrijk credo, waarvan je de diepte steeds weer opnieuw kunt ontdekken. Dat proberen we ook deze zondag. Wetend dat de weg van Christus hier rechtstreeks wordt verbonden met de oproep om 'die gezindheid' ook in ons te laten groeien en zijn. Spannend!

### **27 oktober**

Voorganger: Kees van der Zwaard

Thema: Blij ondanks alles.

Lezing: Philippenzen 4,1-9

'Wees altijd verheugd!' Dat klinkt onmogelijk en dat voelt vaak ook onmogelijk. Behalve misschien ... als je verheugd bent. In staat van blijdschap. Overigens roept Paulus dit niet als een eeuwige optimist – of misschien wel, maar dan als een optimist van de Eeuwige. 'Laat de Eeuwige jullie vreugde blijven.' Wat is dan die blijdschap? En hoe kom je in die staat? Of hoe komt die staat in ons?